

قوتابیان و لاوانی کوردستان ۱۸ ی شوبات بە لاپەرەیهکی درهوشاوی میژوو دەرزان

يەكيتتى قوتايان و لاوانى ديموكراتى كوردستان له ۱۸ى شوباتى سالى ۱۹۵۳ى زايىنىدا له باشورى كوردستان دامەزران، ھەر لە گەل دامەزراندىيان، بونە بەشىكى گرنىگ لە خەباتى پيشەيى و جەماورى ئەو قۇناغەى كوردستان و تاوەكو ئىستاش لە گەل رھوت و سەردەمە جياوازەكان خۇيان گونجانىووە. لە ھەنگاوەكانى بەرھو پيشكەوتن بەردەوام بوون و، شانيان داوتە بەر بارىكى گران بۆ پىنگەياندىنى سەركردەكانى ئەمىرۆ و داھاتوى كوردستان، بە دەيان سەركردە و كادريان پىنگەيانىووە. بە درىژايى مېژوى تەمەنى ئەم دوو رىكخراو، ئەويان سەلمانىووە كە ديدگايان زۆر رۆشن بوو بۆ پىنگەياندىن، يەكيتتى قوتايانى كوردستانىش ھەميشە لە پىنگەياندىنى ئەوى رۆشنىير و خاوەن مەعريفەدا پيشەنگ بوو، ھەميشە ھەولى ئەوى داو بە بى جياوازي رەگەزى، تاكى كارامە و بەتوانا پىنگەيەنىت، ھەر بۆ نمونە لەيلا قاسم يەكەم ئافرەتى كورد بوو كە لە سالى ۱۹۷۴ لەلايەن حكومەتى عىراقەو لە سەر بىرۆچونە رھواكانى لە سىدارە درا، ئەو شۆرشگىرە لە قوتابخانەى يەكيتتى قوتايانى كوردستان فېرى خەبات و تىكۆشان بوو. لە سالىادى دامەزراندىنى (ى.ق.ك) و (ى.ل.د.ك) بۆ ھەميشەش قوتايان و لاوانى كوردستانىش ۱۸ى شوبات بە لاھەپەيەكى درھوشاوى مېژوو دەزانن.

گولان: كۆمەلەت

كۆتاييدا پېنسىيە ئامازە بەۋە بىر ئىت كە يەككىتى قوتاييىنى كوردستان بە دروشمى (نوبىۋونەۋە و بەردەۋامى)، بەردەۋام دەپىت لە نوبىۋونەۋە و خۆگونجاندىنى زياتر لە پىناۋ بەردەۋامىدان بە رۇلى پىشەنگانەي لە نوبىۋونەۋە تەيكردىنى قوتاييىنى كوردستان. پىرۇزبايىش لە سەرجم قوتايىيان و لاۋانى كوردستان و ئەندام و كادىر و سەركرديەتى يەككىتى قوتاييىنى كوردستان و يەككىتى لاۋانى ديموكراتى كوردستان، دەكات، بە بۇنەي ۱۸-ى شوبات، ۶۷-مىن سالىدى دامەزاندنى (ى.ق.ك) و (ى.ل.د.ك) و رۇزى قوتايىيان و لاۋانى كوردستان.

لەلاي خۇيەۋە مەيسەر نەيلى سكرتېرى يەككىتى لاۋانى ديموكراتى كوردستان لە سالىدى ۱۸-ى شوبات ۶۷ سالىدى دامەزاندنى يەككىتى لاۋانى ديموكراتى كوردستان گوتى: «پىرۇزبايى ئاراستەي سەرجم لاۋانى كوردستان دەكەين و سەرى رېز و نەۋاش بۇ شەھىدى سەركرديە كاكە (فەرەنسۇ ھەرىرى) دادەنۇيىن كە لەم رۇزە پىرۇزەدا بەدەستى رەشى تارىكى پەرىستان شەھىدكرا، بۇيە بەلئىنى بەردەۋامى پىشكەشكردى باشترىن خزمەت بە لاۋانى كوردستان دوپاتدەكەينەۋە»

گوتىشى: «ھەر لەم سالىدە پىرۇزەدا بەلئىن دوپاتدەكەينەۋە كەۋا يەككىتى لاۋان چۇن لە سەردەمى پىشودا كە لەسەر دەستى جەنابى مەلا مستەفاي نەمر دامەزرا بۇ خزمەتكردىن تويۇزى لاۋان ئىمەش درېۋەپىدەر و پىشمەرگەي ئەۋ رېنازە پىرۇزە بىن بۇ ئەۋەى بتوانىن لە ئاست ئەۋ متمانەيە بىن كە پىمان بەخشاۋە، بۇ زياتر ھەۋلدان بۇ دەستەبەركردنى باشترىن و شياوترىن دەرفەت بۇ لاۋانى ۋلاتەكەمان بۇ ئەۋەى لە ھەموو ئاست و بورلىك پىنگەن و ھۆكاربىن بۇ پىشخستنى كوردستان لە داھاتسو لە ھەموو ئاستىكدا. مەيسەر نەيلى لە درېۋەى قسەكانىدا ھىما بۇ ئەۋە دەكات كە: «رېنخراۋى يەككىتى لاۋان رۇل و پىنگەي زۇر گرنگ و ھەستىيارى ھىبە لە كوردستان و تۋانىۋەتى چەترى كۆكەرەۋەى لاۋانى كوردستان بىت بە بى ركا بەر بۇ پىشكەشكردى باشترىن دەرفەت بۇ دەرگەۋەتى ئاست و تۋانا و لىھاتوۋى لاۋان بە بى جياۋازى ئىنتىماي سىياسى و ئايىنى و زمان و كلتور و رەگەزى، ئەمەش بە شىۋەيەكى كىردارى لە نىۋو يەككىتى لاۋان دەپىندىت لە ئاستى كوردستان بۇ خزمەتكردىكى شايستەتر بە لاۋانى كوردستان.

نېچىرفان كەلارى سكرتېرى يەككىتى قوتاييىنى كوردستان، سەرەتا باسى ئەۋە دەكات كە «لە ۱۸-ى شوباتى سالى ۱۹۵۳-ەۋە تاۋەكو ئىستا كە نىك دەپىنەۋە لە ۶۷-مىن سالىدى دامەزاندنى يەككىتى قوتاييىنى كوردستان، بەردەۋام رۇلى گرنگ و كاريگەرى ھەبۋە لە كايە جياۋازەكانى خەباتى نىشتمانى و نەتەۋەيى و مەدەنى بەپىنى قۇناغە جياۋازەكانى بزاڭى رزگارخوۋازى گەلى كوردستان. لە روانگەي برۋابوون بە پرسە نەتەۋەيى و نىشتمانىيەكان ۋەك لە پىشەنەي كارنامەي (ى.ق.ك) نامازەى پىچ دراۋە، لە ھەر دوو شۇرشى ئەيلوول و گولان، دواتر لە راپەرىنى بەھارى ۱۹۹۱، ئازادكردى كەركوك و ناۋچە كوردستانىيەكانى دەۋەۋە ئىدارەي ھەرىم لە ۲۰۰۳ و رىفراندۇمى سەرىخۇبى لە ۲۵-ى ئەيلوولى ۲۰۱۷، ئەندام و كادىر و سەركرديەكانى يەككىتى قوتاييىنى كوردستان رۇلى پىشەنگانەيان بىنيۋە لە ۋىستگە مېژۋويىانەي كە دەستكەۋتەكانى ئەمرويان لى بەرھەم ھاتوۋە و لە داھاتوشدا زامنى گەپىشتن بە نامانجى گەۋرەتر و دەستكەۋتى گرنگتر بۇ گەلى كوردستان دەكەن.» ھاۋكات دەلئىت: «يەككىتى قوتاييىنى كوردستان نوبىۋونەۋە تىسى خواست و ويستى قوتاييىنى كوردستان دەكات و ھەمىشە بە كىردەۋە بەرگىركارى مافەكانىيان بوۋە، لە داھاتوشدا يەككىتى قوتاييىنى كوردستان كار دەكات لەسەر پەپرەكردىنى چەند بىنەمايەك بۇ گۆرپىنى شىۋازى كارى رىنخراۋەيى بە جۇرئىك كە يەككىتى قوتاييىنى كوردستان ۋەك ھەمىشە لە ئاست خواست و چاۋەرۋانى قوتاييىنى كوردستان بىت.»

نېچىرفان كەلارى لە درېۋەى ئاخافتنەكەيدا پىداگرى لەۋە دەكات كە «يەككىتى قوتاييىنى كوردستان تىدەكۆشيت لە پىناۋ پالپىشتىكردىنى كچان و ھاندانىيان بۇ كارى رىنخراۋەيى و رۇل بىنن لە كايە جياۋازەكانى كۆمەلگە، و رەخساندى زەمىنەي لە بارى كاركردىن بۇ قوتاييىنى كچ لە سەرجم ناۋەندەكانى خوتىن.» ھاۋكات دەلئىت: «يەككىتى قوتاييىنى كوردستان ھەۋلەكانى بۇ بەدپىنەنى كۆمەلگەيەكى دوور لە توندوتىزى و بەرەنگاربوونەۋەى سەرجم ئەۋە دىاردانەي بە كۆمەلگەي كوردستانى نامۇن، چىر دەكاتەۋە و بەردەۋام كار لەسەر رۇشنىبىركردن و بونىدانانى تاك لەسەر بىنەماي بەھا بەرزەكانى مرقاۋايەتى و كۆمەلگەي كوردستانى دەكات.» گوتىشى: «لە

لە كۆنگرەي ھەشتەمى يەككىتىيەكەمان بە خۇر و ئامادەبوونى جەنابى سەرۋىك مسعود بارزانى بەلئىمان دا باشترىن بىن و ئەۋەى پىۋىست بى ھەۋلەدەين پىشكەشى لاۋانى كوردستانى بىكەين

ئەندام و كادىر و سەركرديەكانى يەككىتى قوتاييىنى كوردستان رۇلى پىشەنگانەيان بىنيۋە لە ۋىستگە مېژۋويىانەي كە دەستكەۋتەكانى ئەمرويان لى بەرھەم ھاتوۋە و لە داھاتوشدا زامنى گەپىشتن بە نامانجى گەۋرەتر و دەستكەۋتى گرنگتر بۇ گەلى كوردستان دەكەن

يەككىتى قوتاييىنى كوردستان، بەردەۋام رۇلى گرنگ و كاريگەرى ھەبۋە لە كايە جياۋازەكانى خەباتى نىشتمانى و نەتەۋەيى و مەدەنى بەپىنى قۇناغە جياۋازەكانى بزاڭى رزگارخوۋازى گەلى كوردستان. لە روانگەي برۋابوون بە پرسە نەتەۋەيى و نىشتمانىيەكان

ھەرىرى) دادەنۆئىن كە بە دەستىكى رەشى تارىكپەرستان چوۋە بەر كاروانى شەھىدانى رىڭگاي رزگارىيى كوردستان.»

ئەحمەد تەھسىن سەلىم، كارگىرى ناۋچەي ئامادەيەكانە لە لىقى ھەولپىرى يەككىتى قوتايىانى كوردستان و باسى ئەۋە دەكات كە «دامەزاندنى يەككىتتەكى ۋەھا مەزن ۋەك يەككىتى لاۋان و قوتايىانى كوردستان بۆ ۋەرگرتنى داۋا و خواستى قوتايىان دامەزرا، بەردەۋامىش لە بەرەپىشچوندا بوۋە و دەپىت، لە ھەموو ئەۋ سەختى و دژۋارىيانەي بەسەر گەلەكەماندا ھاتوۋە. يەككىتى لاۋان و قوتايىانى كوردستان بەردەۋام بەشىكى گرىنگ و ھەستىارى دژ بە دوزمىنى گەلەكەمان بوۋە، لە ھەموو قۇناغەكانىش قسە و كوردەۋى كارىگەرى ھەبوۋە، كە بەشىكى خەباتكردن لەگەل پىشمەرگە قارەمانەكان و رىكخستى نەپتى بوۋە، ئەۋەش بەشىكى گرىنگى شۆرشە يەك لە دۋاي يەكەكانى گەلى كورد بوۋە.»

ئەحمەد تەھسىن لە بەشىكە دىكەي لىدوانەكەيدا جەخت لەۋە دەكاتەۋە كە يەككىتى قوتايىانى كوردستان لە قۇناغى دۋاي راپەرىن تاۋەكو ئىستا پىشەنگى ھەموو رىكخراۋەكانى دىكە بوۋە، زۆرچارىش لە كوردستان بە ركابەرى سەرسەختى جىبايەتى دانراۋە، جگە لە مېژوۋە دور و درېژە پىشانازىيەكەي يەككىك لەۋ قوتابخانانە بوۋە كەۋا بەردەۋام شوپىي پىگەياندىن و دروستكردنى چەندىن سەركردەي گەلى كورد بوۋە.» گوتىشى: «يەككىك لەۋ دەستكەۋتەنى كە جىڭگاي شانازىمانە ئەنجامدانى (۱۴) كۆنگرە و شەش كۆنفرانسى ناخۆيىيە كە دەينەمۆي بەھىزىي و بەردەۋامى و مانەۋەي يەككىتتەكە بوۋە، لە مەيدانى خەباتىشدا يەككىتى قوتايىانى كوردستان شانەشانى پىشمەرگە قارەمانەكانى كوردستان چەندىن شەھىدى داۋە، لەۋانە شەھىد (مەئسۇن دەباغ و محەمەد عويىد و... ھتد.) تاۋەكو كۆتا شەپ كە پىشمەرگە قارەمانەكانى كوردستان بەرامبەر تارىكپەرستانى داعش روۋبەرۋو بوۋنەۋە، لە ئىستاشدا يەككىتى قوتايىانى كوردستان يەككىكە لەۋ رىكخراۋەنى كەۋا جىگەي متمانە و باۋرى قوتايىانە و ھەمىشە داكۆكىكارىكى سەرسەختى مافەكانى قوتايىانە و لە پىشەنگى ھەموو رىكخراۋەكانى دىكەدايە، ھەر ۋەك چۆن بارزانىي نەمر فەرموۋىتەي: قوتايىان سەرى رەمن لە گىشت شۆرش و راپەرىننىكدا.»

ۋەك چۆن دۋاي دەستبەكاربونمان لە كۆنگرەي ھەشتەمى يەككىتتەكەمان بە حوزور و ئامادەبوۋنى جەنابى سەرۋك مسعود بارزانى بەلئىمان دا باشتىن بىن و ئەۋەي پىۋىست بى ھەولپەدىن پىشكەشى لاۋانى كوردستانى بىكەين ئەمە بە كوردەيى لە ماۋەيى سالىكى دەستبەكاربونمان پىشانمان داۋە لەسەر جەم بۋارەكان، لە داھاتوۋ پلاننى كورتخايەن و درېژخايەنى يەككىتتەكەمان ھەبە بۆ ئەۋەي لە ھەموو بۋارەكان لاۋانى كوردستان سودمەند بىكەين لەسەر جەم ئۆفەر و چالاكىەكانمان، بەبى جىاۋازى چونكە نەركى ئىمە خزمەتكردن و دروستكردنى تاكى كوردە بەشپەۋىيەكى تەندروسىت بۆ خاك و نىشتىمان، ھەلبەت ھەولەكانىشمان چىر دەكەينەۋە بۆ دروستكردنى فېدېراسىۋنى رىكخراۋەكانى لاۋان لە كوردستان و بەستەۋە و گرىدانى چالاكىە جۇراۋجۆرەكان لە ھەر چوار پارچەي كوردستان بۆ ئەۋەي بتوانىن خزمەت بە لاۋانى پارچەكانى تىش پىشكەش بىكەين، لە ھەر بۋارىكىش لاۋانى كوردستان پىۋىست بى ئىمە ھاۋكار بىن بۆ ئاراستەكردنى بەدلىيايىيەۋە پىشەنگ دەبىن و سل ناكەينەۋە بۆ ئەۋەي لاۋى كورد ھىچ كات بى ئومىدەنەبى و بەردەۋامى بە كار و پىرۆژەكانى بدات.»

ھاڧانا موسا كارگىرى ناۋەندى بالاي ھەولپىرى يەككىتى لاۋانى دىموكراتى كوردستان، سەبارەت بە ھەمان پىرس دەلىت: «ئەمسال يەككىتى لاۋان و قوتايىانى دىموكراتى كوردستان مۆمى ۶۷ سالەي تەمەنىان دادە گىرسىن، ئەۋ دوو رىكخراۋەي كە لە دىرۆكى تەمەنىاندا ھەمىشە سەرمەشق بوون لە پىگەياندىنى كادىران. يەككىتى لاۋان و قوتايىان لە ۱۸ شىۋاتى سالى ۱۹۵۳ بە برىارى رابەرى رۇجىي نەتەۋەي كورد بارزانىي نەمر لەزىر دروشمى (لاۋان شورەي پۇلايىن بۆ پاراستنى كوردستان)، (قوتايىان سەرى رەمن لە گىشت شۆرش و راپەرىننىكدا) دامەزرا، خەباتى نەپساۋەي ئەۋ كارۋانە سەركەشە ۋاىكرد كە ھەمىشە پىگەيان بە ھەند ۋەرىگىرىت و بە رۇجىيەتتىكى مەزەنەۋە بەشدارى لە بنىادنانى كوردستانىكى بەھىزتر بىكەن.» گوتىشى: «لېرەدا بە پىۋىستى دەزانم ۋەك كادىرىك و لاۋىكى كوردستان بە بۇنەي ئەۋ يادە مەزەۋە پىرۆزىيەي لە سەر جەم ئەندامان و كادىرانى شورە پۇلايىنەكە بىكەم، ھەر لەۋ يادەدا سەرى رىز و نەۋاش بۆ گىيانى پاكى شەھىدى سەركردە (فەرنسۆ

لە داھاتوۋشدا يەككىتى قوتايىانى كوردستان كار دەكات لەسەر پەپىرەكردنى چەند بىنەمايەك بۆ كۆرىنى شىۋازى كارى رىكخراۋەي بە جۆرىك كە يەككىتى قوتايىانى كوردستان ۋەك ھەمىشە لە ئاست خواست و چاۋەروانى قوتايىانى كوردستان بىت

يەككىتى قوتايىانى كوردستان تىدەكۆشيت لە پىتاۋ پاپىشتىكردنى كچان و ھاندانىان بۆ كارى رىكخراۋەي و رۇئىبىن لە كايە جىاۋازەكانى كۆمەنگە، و رەخساندىنى زەمىنەي لە بارى كاركردن بۆ قوتايىانى كچ لە سەر جەم ناۋەندەكانى خوتىدن

يەككىتى قوتايىانى كوردستان ھەولەكانى بۆ بەدپەينانى كۆمەنگەيەكى دور لە توندوتىزى و بەرەنگار بوۋنەۋەي سەر جەم ئەۋ دىباردانەي بە كۆمەنگەي كوردستانى نامۇن، چىر دەكاتەۋە